

Aan:	Dagelijks Bestuur
Van:	Walter van den Berg
Datum:	14 juni 2022
Onderwerp:	Overheveling financiering Prenataal huisbezoek door de JGZ

Inleiding

Op 10 november 2021 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport laten weten dat de inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ) is uitgesteld naar 1 juli 2022. De wet zou aanvankelijk op 1 januari 2022 in werking treden. Op 15 december 2021 zijn de gemeenten door de GGD geïnformeerd over het uitstellen van de inwerkingtredingsdatum.

Met de wet 'Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg' krijgen alle gemeenten vanaf 1 juli 2022 de taak om een prenataal huisbezoek aan zwangeren en/of gezinnen in een kwetsbare situatie aan te bieden. De gemeente moet deze taak opdragen aan dezelfde organisatie die voor de gemeenten de Jeugdgezondheidszorg uitvoert, in Noord-Holland-Noord is dat GGD Hollands Noorden. In deze notitie wordt beschreven welke financiële afspraken GGD Hollands Noorden en gemeenten met elkaar maken over de financiering van de wet PHB JGZ. Gemeenten worden via een afzonderlijke routing geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie en uitvoering van de wet PHB JGZ.

Wet Prenataal huisbezoek door de JGZ

De wet PHB JGZ heeft tot doel om in een vroegtijdig stadium zwangere vrouwen en/of gezinnen in een kwetsbare situatie de juiste hulp en ondersteuning te bieden waar het de sociale factoren betreft. De verloskundig zorgverlener moet bij de intake, vroeg in de zwangerschap systematisch vragen naar zowel de medische risicofactoren als de sociale risicofactoren. Na signalering van een kwetsbare situatie, en bespreking met de zwangere, wordt een prenataal huisbezoek door de JGZ aangeboden. Van de geboortezorg- en JGZ-organisaties wordt verwacht dat zij zich gezamenlijk optimaal inspannen om de benodigde samenwerking te realiseren, zodat signalering, vraagverheldering en passende ondersteuning aan de zwangere in een kwetsbare situatie zo vroeg mogelijk gerealiseerd wordt. De kracht van het prenataal huisbezoek zit hem erin dat al vóór de geboorte de basis wordt gelegd voor de groei, ontwikkeling en gezondheid van een kind op latere leeftijd. Hoe beter de vroege ontwikkeling verloopt, hoe groter de kans dat het kind zich volledig kan ontwikkelen.

Handreiking Prenataal huisbezoek door JGZ

In oktober 2021 is de [Handreiking Prenataal huisbezoek door de JGZ](#) gepubliceerd door het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid. Het landelijk uitgangspunt voor de financiering is het aantal kinderen dat te vroeg of met een laag geboortegewicht (de zogenaamde Big2) in 2017 geboren werd: 16,5 %. In overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is een gemiddelde duur van 2,5 uur als totale tijdsinvestering voor een PHB JGZ afgesproken, met een bedrag van € 190 per huisbezoek.

Start Prenataal huisbezoek per 1 januari 2022

GGD Hollands Noorden is (ondanks het uitstel vanuit VWS) per 1 januari 2022 gestart met het PHB JGZ om verschillende redenen:

Auteurs	Walter van den Berg	Datum	01-06-2022	Versie	1	Doc.nr.
Afdeling	Financiën	Vertrouwelijkheid	N.v.t	Pagina	1	

- Opdoen van ervaring rondom de uitvoering: in het half jaar uitstel tot de formele inwerkingtreding wordt ervaring opgedaan over de toeleiding, uitvoeren en handelingsperspectief door zowel de Jeugdgezondheidszorg als de netwerkpartners in de geboortezorg. Deze ervaring wordt vervolgens gebruikt om aanpassingen te doen voor het moment dat de wet ook officieel in werking treedt (1 juli 2022)
- Voorkomen zwaardere zorg: doordat tijdens de zwangerschap al risico's worden gesignaleerd en vervolgens de juiste ondersteuning en/of hulp wordt geboden, kan zwaardere (en daarmee ook vaak duurder) zorg worden voorkomen.
- Draagvlak bij netwerkpartners en gemeenten: netwerkpartners rekenen op de startdatum 1 januari 2022; de netwerkpartner staan in de startblokken om het prenataal huisbezoek te implementeren en zijn positief over de samenwerking. Uitstel kan een negatief effect hebben op de samenwerking.

Financiering Prenataal huisbezoek door JGZ

Voor de invoering van de wet PHB JGZ wordt vanaf 2022 jaarlijks € 5,3 miljoen in het gemeentefonds gestort. De uitkering via het gemeentefonds is op basis van de maatstaven inwoners, jongeren en sociale structuur (maatstaven huishoudens met laag inkomen, lage inkomens met drempel, bijstandsontvangers, uitkeringsontvangers, minderheden, eenouderhuishoudens, huishoudens en meerkernigheid). De bedragen die worden uitgekeerd aan de gemeenten zijn verwerkt in de meicirculaire gemeentefonds 2022 en zijn voor de 16 aangesloten gemeenten van GGD Hollands Noorden opgenomen in bijlage 1. Het totaalbedrag hiervan is **€ 191.177** voor 2022. Voor dit bedrag kan de GGD op basis van de landelijke uitgangspunten jaarlijks **1.006 prenatale huisbezoeken** bekostigen.

De financieringsuitgangspunten via het gemeentefonds zijn niet gelijk aan de financieringsuitgangspunten uit de handreiking. Ter vergelijking heeft de GGD op basis van de geboortecijfers 2018–2021 van de 16 deelnemende gemeenten en het aantal prenatale huisbezoeken, conform het landelijke uitgangspunt (16,5% van het aantal geboorten), de benodigde bedragen berekend. Voor de jaren 2018, 2019 en 2020 wordt geconstateerd dat de benodigde bedragen minimaal afwijken van het gestorte bedrag in het gemeentefonds (€ 191.177). Ten opzichte van 2021 is als gevolg van een forse stijging van het aantal geboorten te zien, dat het gestorte bedrag in het gemeentefonds ontoereikend zou zijn. Het is afwachten of deze stijging van het aantal geboorten structureel is of dat het een eenmalig effect is geweest als gevolg van de COVID-19 pandemie.

Jaar	Aantal geboorten	Aantal prenatale huisbezoeken	Benodigd bedrag
2018	6.069	1.001	€ 190.263
2019	6.057	999	€ 189.887
2020	6.117	1.009	€ 191.768
2021	6.673	1.101	€ 209.199

Auteurs	Walter van den Berg	Datum	01-06-2022	Versie	1	Doc.nr.
Afdeling	Financiën	Vertrouwelijkheid	N.v.t	Pagina	2	

Financiering 2022

De inwerkingtredingsdatum van de wet PHB JGZ is 1 juli 2022 en dit zorgt ervoor dat benodigde middelen voor het 1^e half jaar 2022 zijn teruggestort aan het ministerie van VWS. In deze lijn stelt de GGD voor om **€ 95.588** (=50% van totale jaarbedrag 2022) in rekening te brengen bij de gemeenten ter dekking van kosten voor uitvoering van het PHB JGZ in het 2^e half jaar 2022 (zie bijlage 1 voor de bedragen per gemeente).

In de meicirculaire 2022 is opgenomen dat gemeenten voor het 1^e half jaar 2022 middelen toegekend krijgen ter compensatie van extra kosten die al gemaakt zijn als gevolg van uitstel van de inwerkingtredingsdatum. Dit is 15% van het bedrag dat van toepassing was voor het 1^e half jaar 2022. De GGD is per 1 januari 2022 gestart met PHB JGZ. Voor de bekostiging van het 1^e half jaar 2022 stelt de GGD voor om deze 15% in rekening te brengen bij de gemeenten voor een bedrag van **€ 14.338** (zie bijlage 1 voor de bedragen per gemeente).

In totaal vraagt de GGD voor 2022 een bedrag van **€ 109.927** aan ter dekking van de kosten voor uitvoering en voorbereiding van het PHB JGZ.

De GGD constateert dat het aantal prenatale huisbezoeken in 2022 de landelijke richtlijn van 16,5% van het aantal geboorten voorlopig niet gaat halen. Vanuit landelijk onderzoek is gebleken dat 16,5% van de zwangeren zich in een kwetsbare situatie bevindt. PHB JGZ draagt bij aan een Kansrijke Start voor elk kind. Voor betere doorgeleiding door netwerkpartners naar de GGD en het verhogen van de aanmeldingen gaat de GGD extra inzetten op afstemming met netwerkpartners. Hier is tijdelijk 0,5 fte extra voor nodig. Als gevolg van het lagere aantal verwachte prenatale huisbezoeken in de 2^e helft van 2022, kan deze 0,5 fte gefinancierd worden vanuit de voorgestelde bijdrage 2022.

Auteurs	Walter van den Berg	Datum	01-06-2022	Versie	1	Doc.nr.
Afdeling	Financiën	Vertrouwelijkheid	N.v.t	Pagina	3	

Financiering 2023 en verder

De financieringsafspraken tussen de GGD en gemeenten kunnen op verschillende wijzen vormgegeven worden. Hieronder staan een drietal relevantie opties beschreven:

1. Verhogen deelnemersbijdrage JGZ 0-4

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 wordt met ingang van 2023 met **€ 195.574** (= € 191.177 vermeerderd met 2,3% loon- en prijsindexatie conform programmabegroting 2023) verhoogd. Het bedrag wordt gedeeld door het aantal 0-4-jarigen op peildatum 01-01-2022 en toegevoegd aan het vastgestelde tarief per 0-4-jarige. De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 wordt per 0-4-jarige met **€ 7,85** verhoogd met ingang van 2023. Het tarief wordt jaarlijks geïndexeerd conform de uitgangspunten voor loon- en prijsindexatie bij de programmabegroting. In bijlage 2 staan de bedragen per gemeente.

2. PxQ financiering per individuele gemeente

Met ingang van 2023 worden de werkelijke aantallen prenatale huisbezoeken per individuele gemeente in rekening gebracht. Het tarief is € 194 per huisbezoek. Dit is berekend door het tarief 2022 van € 190 te vermeerderen met 2,3% loon- en prijsindexatie conform programmabegroting 2023. Het tarief per huisbezoek wordt jaarlijks geïndexeerd conform de uitgangspunten voor loon- en prijsindexatie bij de programmabegroting.

3. PxQ financiering met verdeelsleutel uitkering in gemeentefonds

Vanaf 2023 worden de werkelijke aantallen prenatale huisbezoeken voor de 16 deelnemende gemeenten vermenigvuldigd met € 194 per huisbezoek. De facturering per gemeente is op basis van een verdeelsleutel. De verdeelsleutel is gebaseerd op de uitkering die de gemeenten in 2022 gestort krijgen in het gemeentefonds. Het tarief per huisbezoek wordt jaarlijks geïndexeerd conform de uitgangspunten voor loon- en prijsindexatie bij de programmabegroting.

Voorstel financiering 2023 en verder o.b.v. optie 1 verhogen deelnemersbijdrage JGZ 0-4

Voorgesteld wordt de deelnemersbijdrage JGZ 0-4 te verhogen op basis van optie 1. Evenals de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg valt het PHB JGZ ook onder de Wet publieke gezondheid (Wpg). De wet PHB JGZ benoemt niet het aantal huisbezoeken, maar in het voorzien van tijdige hulp en ondersteuning. Het is aan de gemeente om voor voldoende aanbod te zorgen ter opvolging van het PHB JGZ. Door de deelnemersbijdrage JGZ 0-4 te verhogen sluit de financiering van het PHB JGZ aan bij de reeds bestaande financieringswijze voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Vanuit deze lijn stelt GGD Hollands Noorden voor om optie 1 toe te passen en de deelnemersbijdrage JGZ 0-4 met ingang van 2023 te verhogen met **€ 195.574**.

Na afloop van 2024 volgt er een evaluatie van deze financieringsmethodiek.

Auteurs	Walter van den Berg	Datum	01-06-2022	Versie	1	Doc.nr.
Afdeling	Financiën	Vertrouwelijkheid	N.v.t	Pagina	4	

Bijlage 1 Bedragen per gemeente 2022

In onderstaande tabel is het jaarbedrag 2022 opgenomen die de gemeenten structureel ontvangen via het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2022. Voor 2022 stelt de GGD om 50% van het jaarbedrag 2022 in rekening te brengen vermeerderd met 15% van het bedrag van het 1^e half jaar 2022. Het totale bedrag voor 2022 is € 109.927.

Gemeente	Jaarbedrag 2022	2e half jaar 2022	1e half jaar 2022	Te factureren 2022
	100%	50%	15%	
Alkmaar	34.683	17.342	2.601	19.943
Bergen NH	7.456	3.728	559	4.287
Castricum	8.618	4.309	646	4.956
Den Helder	18.566	9.283	1.392	10.676
Dijk en Waard	23.557	11.778	1.767	13.545
Drechterland	5.512	2.756	413	3.169
Enkhuizen	6.324	3.162	474	3.637
Heiloo	6.245	3.122	468	3.591
Hollands Kroon	12.252	6.126	919	7.045
Hoorn	24.181	12.091	1.814	13.904
Koggenland	6.133	3.066	460	3.526
Medemblik	11.909	5.954	893	6.848
Opmeer	3.699	1.850	277	2.127
Schagen	11.680	5.840	876	6.716
Stede Broec	6.228	3.114	467	3.581
Texel	4.133	2.066	310	2.376
Totaal	191.177	95.588	14.338	109.927

Auteurs	Walter van den Berg	Datum	01-06-2022	Versie	1	Doc.nr.
Afdeling	Financiën	Vertrouwelijkheid	N.v.t	Pagina	5	

Bijlage 2 Verhogen deelnemersbijdrage JGZ 0-4 en bedragen per gemeente 2023

De opgenomen deelnemersbijdrage JGZ 0-4 in de programmabegroting 2023 bedraagt € 365,27 per 0-4-jarige. Voorgesteld wordt om de totale deelnemersbijdrage JGZ 0-4 met ingang van 2023 te verhogen met **€ 195.574**. Op basis van 24.928 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar wordt het tarief van de deelnemersbijdrage JGZ 0-4 met ingang van 2023 met **€ 7,85** verhoogd naar € 373,52 per 0-4-jarige. De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar wordt verdeeld over de gemeenten op basis van het aantal inwoners 0-18 jaar. In onderstaande tabel zijn de bedragen opgenomen die de gemeenten op basis van het voorstel met ingang van 2023 via de deelnemersbijdrage JGZ 0-4 gaan betalen aan GGD Hollands Noorden.

Gemeente	Inwoners 0-18 jaar (per 01-01-2022)	Verdeelsleutel	Verhoging deelnemersbijdrage JGZ 0-4
Verhoging tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4			7,85
Alkmaar	20.043	16%	31.740
Bergen	4.314	3%	6.832
Castricum	6.398	5%	10.132
Den Helder	9.727	8%	15.404
Dijk en Waard	18.139	15%	28.725
Drechterland	3.886	3%	6.154
Enkhuizen	3.522	3%	5.578
Heiloo	4.340	4%	6.873
Hollands Kroon	8.898	7%	14.091
Hoorn	14.428	12%	22.848
Koggenland	4.385	4%	6.944
Medemblik	8.565	7%	13.564
Opmeer	2.217	2%	3.511
Schagen	8.270	7%	13.097
Stede Broec	4.210	3%	6.667
Texel	2.156	2%	3.414
Totaal	123.498	100%	195.574

Auteurs	Walter van den Berg	Datum	01-06-2022	Versie	1	Doc.nr.
Afdeling	Financiën	Vertrouwelijkheid	N.v.t	Pagina	6	